

N:o 50.

Ank. till Riksd. kansli den 5 april 1892, kl. 3 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition angående jordafsöndring från indragna militiebostället Borstatorp n:o 1 i Kronobergs län.

(I. A.)

Under åberopande af bilagdt statsrådsprotokoll öfver ecklesiastik-ärenden för den 10 mars innevarande år, har Kongl. Maj:t i en samma dag aflåten, till statsutskottet remitterad proposition (n:o 44) föreslagit Riksdagen att medgifva, att från indragna militiebostället $\frac{1}{4}$ mantal Borstatorp n:o 1 i Helleberga socken af Kronobergs län måtte till Helleberga församling till plan för skolhus för alltid upplåtas ett af förste landtmätaren Axel Cedergren å en år 1889 upprättad karta affattadt jordområde af 53,8 ar mot en köpeskillning af 32 kronor för jorden samt en ersättning af 18 kronor för den derå befintliga skog, eller tillsammans 50 kronor, med vilkor att församlingen, som hade att med egendomens arrendator träffa öfverenskommelse om dagen för områdets tillträdande, ej mindre senast å tillträdesdagen till länets ränteri inlevererade nämnda belopp, 50 kronor, än äfven upprättade och för framtiden underhölle stängsel omkring det afsöndrade området; samt att det inflytande köpeskillings- och ersättningsbeloppet måtte få användas på enahanda sätt, som vore bestämdt i fråga om köpeskillningarna för de hemman och lägenheter, hvilkas försäljning egde rum jemlikt kongl. brefvet den 29 maj 1874.

Af förenämnda statsrådsprotokoll inhemtas, att Helleberga församling inom Kronobergs län hos Kongl. Maj:t anhållit att få, på de vilkor som kunde varda bestämda, för uppförande af ett skolhus från förra piparebostället $\frac{1}{4}$ mantal Borstatorp n:o 1 till sig lösa ett område, utgörande enligt en år 1889 af förste landtmätaren Axel Cedergren

upprättad karta med beskrifning tillsammans 53,8 ar, deraf 4,7 ar mager ljungbeväxt ren, oduglig till slätter, 16,2 ar högländ ljungfälla, 31,8 ar högländ skogsbacke och 1,1 ar källsidd; varande vid nämnda ansökning fogade, förutom ofvan omförmälda karta jemte beskrifning, utdrag af församlingens kyrkostämmoprotokoll samt ett af boställets nuvarande arrendator Emma Crafoord utfärdadt intyg, enligt hvilket hon för sin del medgifvit den sökta afsöndringen.

Efter remiss hade domänstyrelsen anmodat Kongl. Maj:ts befallningshafvande i nämnda län att efter vederbörandes hörande afgifva utlåtande öfver ansökningen, med föranledande hvaraf Kongl. Maj:ts befallningshafvande till Kongl. Maj:t öfverlemnade *dels* ett af förste landtmätaren Cedergren den 25 oktober 1890 upprättadt förslag till årlig afgäld för det till afsöndring ifrågasatta jordområdet, utvisande, att med tillämpning af stadgandet i 4 § 1 mom. af kongl. förordningen om hemmansklyfning och jordafsöndring den 6 augusti 1881 afgäldsbeloppet beräknats till 1 krona 1 öre, *dels* utdrag af församlingens kyrkostämmoprotokoll, enligt hvilket församlingen med godkännande af nyssberörda förslag förklarat sig villig att till statsverket på en gång betala 20 gånger afgäldens belopp med 20 kronor 20 öre, *dels* ock yttranden i ärendet af vederbörande revirförvaltare och öfverjägmästare, hvilka förordat den sökta afsöndringens beviljande; och hade Kongl. Maj:ts befallningshafvande för egen del förklarat sig ej hafva något att erinra mot den af landtmätaren uträknade och föreslagna afgälden samt tillstyrkt bifall till ansökningen, med vilkor att församlingen ålades att vid påfordran af vederbörande uppföra och underhålla laggildt stängsel omkring området emot boställets öfriga egor.

Då emellertid ofvannämnda förordning af den 6 augusti 1881 icke vore tillämplig på egendomar, som omedelbart för statsverkets räkning utarrenderades, hade domänstyrelsen genom Kongl. Maj:ts befallningshafvande affordrat församlingen nytt förslag till årlig afgäld för området, grundadt på områdets afkastningsförmåga, äfvensom uppgift på den derå växande skogens värde, hvarjemte styrelsen anmodat Kongl. Maj:ts befallningshafvande att inhemta församlingens förklarande, huru vida den vore villig på en gång erlägga den på sådant sätt bestämda afgäldens belopp.

Af de i enlighet härmed till domänstyrelsen öfverlemnade handlingar framginge ej mindre, att vid en den 17 och 18 november sistlidna år å stället af förutnämnde Cedergren och gode män hållen undersökning den till afsöndring föreslagna marken uppskattas till en årlig afkastning af 1 krona 60 öre, hvarjemte för den befintliga skogen be-

räknats ett särskildt värde af 18 kronor, än äfven att församlingen å extra kyrkostämma förklarar sig icke hafva någon erinran att göra mot det nya afgäldsförslaget samt villig att till statsverket en gång för alla utbetala tjugu gånger den ifrågavarande afgälden med 32 kronor jemte det beräknade värdet af den å planen befintliga skogen med 18 kronor; och hade i afgifvet yttrande tillförordnade domänintendenten i länet uttalat, att den sålunda beräknade och erbjudna afgälden för jordområdet äfvensom lösesumman för skogen enligt hans åsigt fullt motsvarade jordområdets och skogens verkliga värde, med afseende hvarå, och då någon olägenhet för boställets bruk och skötsel genom afsöndringen ej kunde uppstå, tillförordnade domänintendenten till ansökningen tillstyrkt bifall, under vilkor, att Helleberga kommun på egen bekostnad låte kring området uppföra laggildt stängsel äfvensom, i öfverensstämmelse med af förste landtmätaren Cedergren uppgjord, å kartan närmare angifven plan, omlägga den förbi byggnadsplatsen löpande väg, hvarjemte Kongl. Maj:ts befallningshafvande slutligen förklarar sig till ansökningen i dess nya skick tillstyrka bifall på förut angifna vilkor.

För egen del hade domänstyrelsen meddelat, att det $\frac{1}{4}$ mantal af indragna piparebostället Borstatorp n:o 1, hvarå det till afsöndring ifrågasatta området vore beläget, genom Kalmar regementes boställdirektions kontrakt den 19 maj 1866 utarrenderats på trettio års tid från midfastan 1867 till samma tid 1897 mot en årlig afgift af 15 kubikfot råg, 15 kubikfot korn och en centner smör samt kontant 40 kronor; och som af handlingarna bilagdt intyg af vederbörande folk-skoleinspektör framginge, att området i fråga vore för afsedda ändamålet behöfligt, samt någon olägenhet för egendomens framtida skötsel genom afsöndringen icke uppkomme, hade domänstyrelsen ansett sig böra hemställa om Kongl. Maj:ts bifall till ansökningen under vissa vilkor.

Efter tagen del af de till ärendet hörande handlingar får utskottet hemställa,

att Kongl. Maj:ts omförmälda framställning må vinna Riksdagens bifall.

Stockholm den 5 april 1892.

På statsutskottets vägnar:

GUSTAF SPARRE.